

§ 128

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi pelastustoimen järjestämisestä, SM061:00/2015

TRE:6014/09.05.00/2016

Valmistelija / lisätiedot:
Ojanen Olli-Pekka

Valmistelijan yhteystiedot

Pelastusjohtaja Olli-Pekka Ojanen, puh. 0400 524 477 ja
pelastuspäällikkö Seppo Männikkö, puh. 040 569 8980,
etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, p. 040 514 4884,
etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala

Päätösehdotus

Hyväksytään Tampereen kaupungin lausuntoluonnos hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi pelastustoimen järjestämisestä.

Perustelut

Ehdotettu pelastustoimen uudelleenorganisointi antaa mahdollisuuden alan voimavarojen käytön tehostamiseen sekä palvelujen saatavuuden ja laadun parantamiseen. Pelastuslaitosten määräksi on esitetty viisi, mutta 18 pelastuslaitosta muun maakuntahallinnon aluejaon mukaisesti on Pirkanmaan pelastuslaitoksen käsityksen mukaan kuitenkin johdonmukaisempi ratkaisu. Viiden laitoksen muodostamiselle esitettyjen perustelujen edut ovat vähäisemmät kuin pääosin muusta maakuntahallinnosta poikkeavan aluejaon aiheuttamat haitat. Viiden pelastuslaitoksen malli on toteutettavissa, mutta edellyttää yhdenmukaistamistatoimenpiteitä, joiden seurauksena uuden laitoksen kustannukset kasvavat, näin erityisesti henkilöstömenojen osalta. Samoin on muodostettava "yli-maakunnallinen", muista toiminnoista poikkeava, hallintomalli.

Lainsäädännöllä on kuitenkin turvattava pelastustoimen mahdollisuus toimia ensihoidon palveluntuottajana. Tämä mahdollistaa todellisen synergiahyödyn tavoittelut tarkasteltaessa pelastustoimen, ensihoidon ja sosiaalitoimen tehtäviä, erityisesti maaseutualueella.

Pelastustoimen ja sosiaalitoimen yhteistoiminnassa on nykytilanteessa kehittämistarvetta. Riskiperusteisesti tarkasteltuna asiakaskanta on pääosin yhteinen näillä toimialoilla. Esimerkiksi vanhustenhuollon valtakunnallinen linjaus siirtyä laitoshoidosta mahdollisimman paljon kotihoitoon heikentää merkittävästi erityisesti yksinasuvien iäkkäiden henkilöiden

mahdollisuuksia selviytyä hengissä syttyneestä tulipalosta. Hoito- ja hoivalaitoksissa tämä asia on saatu 2000-luvulla kuntoon. Hoitopaikan valinta kodin ja hoitolaitoksen välillä aiheuttaa siten iäkkäiden henkilöiden paloturvallisuuden kannalta merkittävän yhdenvertaisuusongelman. Yhteistyön kehittäminen on muutoksessa tarpeen varmistaa.

Maakunnan varautumisen yhteensovittaminen tulisi osoittaa pelastuslaitoksen tehtäväksi. Pelastuslaitoksilla on vahvaa osaamista hallinnonalojen rajat ylittävästä yhteistyöstä varautumisessa ja häiriötilanteiden hoitamisessa sekä eri hallinnonalojen valmiussuunnittelun koordinoinnista ja yhteensovittamisesta. Pelastuslaitosten rooli tässä yhteistyössä tulee säilyttää ja varmistaa maakunta- ja kuntatasolla. Pelastuslaitokset tulevat olemaan hyvä toimija alueellisen riskiarvion laatimisessa ja turvallisuustilanteen muutosten seuraamisessa. Tämä edellyttää pelastustoimen asemointia maakunnassa toimintoja järjestävälle tasolle. Pelastustoimen sijoittuminen palvelulaitokseen on keinotekoinen samoin kuin tilaaja-tuottaja -mallin muodostaminen tähän toimintaan. Huomattavaa kuitenkin on, että pelastustoimen mahdollisuus tuottaa ensihoitopalveluita on turvattava.

Kirjoitettaessa lainsäädäntöä, joka ohjaa maakuntaorganisaation muodostamista olisi erityisesti huomioitava, että tilaaja-tuottaja -malli on erityisen haavoittuvainen organisaatiota kohtaavissa häiriötilanteissa sekä poikkeusoloissa. Kriittiset, maakunnalle elintärkeät toiminnot tulee organisoida siten, että ne ovat kaikissa olosuhteissa maakunnan johdon johdettavina.

Mikäli pelastustoimi järjestettäisiin viiden maakunnan toimesta, tulee edellä esitetty pelastustoimen keskeinen varautumisen toiminta muissa maakunnissa haasteelliseksi.

Pirkanmaan pelastuslaitos esittää lisäksi siirtymistä kaksipuolaiseen sisäministeriön ja pelastuslaitosten muodostamaan johtamisjärjestelmään. Tämä selkeyttäisi johtamista sekä mahdollistaisi tehokkaan tilanteenmukaisen johtamisen sekä yhteisen tilannekuvan kaikilla johtamisen tasoilla.

Tiedoksi

Sisäministeriö, Pyymäki Ilpo, Tiina Kyötilä-Vettenranta, Reija Linnamaa, Olli-Pekka Ojanen, Seppo Männikkö, Saija Micklin

Liitteet

1 Lausuntopyyntö 01.09.2016

2 Luonnos laiksi pelastustoimen järjestämisestä

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Nähtävillä 15.11.2016

Kirjaamo, Puutarhakatu 6

Päätös on lähetetty sähköpostilla 9.11.2016.

Tampere
09.11.2016

Elina Nikkilä
Päätösvalmistelusihteeri

Muutoksenhakukielto

§128

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksistä jotka koskevat

- yksinomaan valmistelua tai täytäntöönpanoa (Kuntal 91 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)